

De Fontein

PESTPROTOCOL DE FONTEIN

Inleiding

Een veilig klimaat is alleen te bereiken wanneer de spelregels voor iedereen gelden en duidelijk zijn. De spelregels zijn normen die we onszelf stellen, gebaseerd op een gedeeld waardensysteem. In een omgeving waar veel mensen met elkaar samenleven (zoals een school), zijn deze normen onontbeerlijk. Toch komt pesten helaas voor. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken.

Doel van het pestprotocol

Alle kinderen mogen zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Pesten

Als een kind een gevoel van onveiligheid ervaart, ontstaan door anderen, en dit uit bij ouders of leerkracht dan dient dit als een pestprobleem te worden erkend, ongeacht de aard of gradatie van het pestprobleem.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- ❖ *altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen*
- ❖ *zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot*
- ❖ *een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven*
- ❖ *briefjes doorgeven*
- ❖ *beledigen*
- ❖ *opmerkingen maken over kleding*
- ❖ *isoleren*
- ❖ *buiten school opwachten, slaan of schoppen*
- ❖ *op weg naar huis achterna rijden*
- ❖ *naar het huis van het slachtoffer gaan*
- ❖ *bezittingen afpakken*
- ❖ *schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer*

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- ❖ *een problematische thuissituatie*
- ❖ *voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)*
- ❖ *voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt*
- ❖ *voortdurend met elkaar de competitie aan gaan*
- ❖ *een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt*

Preventie op school

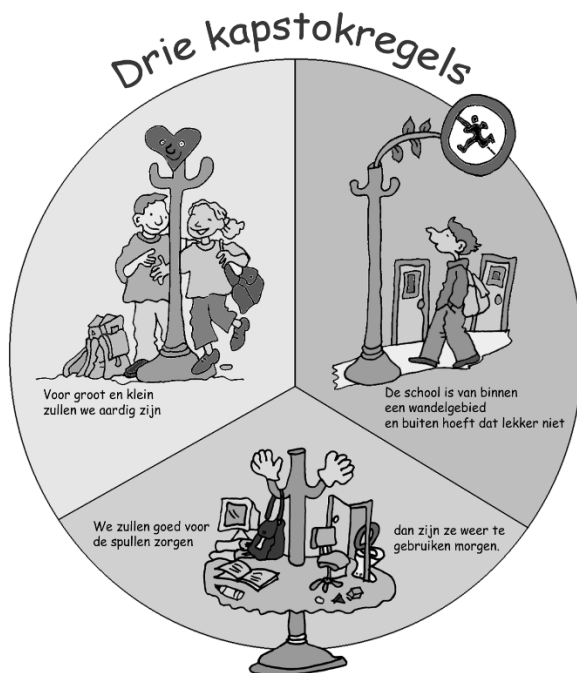
We verwachten een bepaald gedrag van een ieder. Dit gedrag hebben we benoemd in de drie basiswaarden. We noemen dit de 'kapstokregels'. Ook proberen we middels het programma van de Vreedzame School kinderen op te voeden tot verantwoordelijke en actieve leden van de gemeenschap.

Kapstokregels

Door de gehele school gelden de drie gouden kapstokregels. De regels zijn op rijm gezet en voorzien van een aantrekkelijk pictogram. Hierdoor zijn ze makkelijk te onthouden en te herkennen voor alle kinderen én volwassenen. We rekenen erop dat alle ouders van onze school de krachtige eenvoud van de drie regels een warm hart toedragen. Kinderen hebben er immers baat bij wanneer hun omgeving eenduidig is!

De 3 kapstokregels zijn:

- ❖ *Voor groot en klein zullen we aardig zijn.* Dit heeft betrekking op de omgang met elkaar.
- ❖ *We zullen goed voor de spullen zorgen, dan zijn ze weer te gebruiken morgen.* Dit geeft aan dat we op een goede manier moeten omgaan met de spullen van onszelf én van anderen.
- ❖ *De school is van binnen een wandelgebied en buiten hoeft dat lekker niet.* Dit verwoordt de opdracht om je verantwoordelijk en verstandig te gedragen in je omgeving.

Wenselijk en onwenselijk gedrag is eenvoudig inzichtelijk te maken aan de hand van deze kapstokregels. Je hangt het gedrag als het ware gewoon aan het haakje onder de kapstokregel. Zo hoeven we niet langer voor iedere mogelijk situatie waarin de kinderen terecht kunnen komen, een stapel regels te bedenken. De kapstokregels geven nu richting aan ieders gedrag. We hebben de kapstokschild op posterformaat in de centrale ruimtes van de school gehangen, duidelijk zichtbaar voor iedereen. In de klassen hangen miniposters. Daarnaast heeft iedere groep letterlijk een kapstok(je) in het lokaal hangen. Wij maken ook gebruik van individuele kaarten (geel en rood) die kinderen kunnen ontvangen voor hun gedrag. Deze overtredingen worden met het kind apart besproken en bewaard in de klassenmap.

Vreedzame School

Binnen de school werken we ook met het programma van de Vreedzame school. De klas en de school is de oefenplaats om kinderen op te voeden tot verantwoordelijke en actieve leden van de gemeenschap. De kinderen leren dat zij deel uitmaken van de gemeenschap die de klas/de school vormt en leren er een bijdrage aan te leveren. Ze leren oog en oor te hebben voor anderen, zich verantwoordelijk te voelen voor het algemene belang: initiatiefrijk, zorgzaam, betrokken. Er zit een doorgaande leerlijn in het Vreedzame School programma van groep 1 t/m 8.

Ouders en school

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Bij problemen van pesten zullen de leerkrachten en directie hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school. Het kan ook zo zijn dat de pester telkens de ander uitdaagt buiten het zicht van de leerkrachten. Als ouders thuis merken dat hun kind pest of gepest wordt is het belangrijk om dit bij de leerkrachten te melden.

Adviezen aan ouders

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open en blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u dan contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport en bekijk eventueel de mogelijkheden van sociale vaardigheidstraining.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek, elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport en bekijk eventueel de mogelijkheden van sociale vaardigheidstraining.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Aanpak van pestgedrag

Wanneer leerlingen elkaar pesten proberen we met elkaar:

- STAP 1 De leerlingen proberen er eerst zelf (en samen) uit te komen.
- STAP 2 Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspildelft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen.
- STAP 3 De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen tussen dezelfde leerlingen volgen sancties (zie consequenties).

STAP 4 Bij herhaaldelijke pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een gesprek met de leerling die pest. Er volgen consequenties. Ook wordt de naam van de pester op een individuele kapstokkaart genoteerd. De individuele kapstokkaart bewaart de leerkracht achterin klassenmap. Bij iedere melding op de kaart omschrijft de leerkracht 'de toedracht'. Bij de derde melding worden de ouders en directie op de hoogte gebracht van het pestgedrag. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders, directie en/of externe deskundigen.

Consequenties voor de pester

De leerkracht neemt duidelijk een stelling in. De consequenties zijn opgebouwd in 5 fasen, afhankelijk hoelang de pester door blijft gaan met zijn / haar pestgedrag en geen verbetering vertoond in zijn / haar gedrag.

FASE 1

Een consequentie passend bij het gedrag en het kind. Dit kan zijn:

- Een of meerdere pauzes binnen blijven.
- Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn.
- Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem.
- Door gesprek: bewustwording voor wat hij met het gepeste kind uithaalt.
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.

FASE 2

Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt **nadrukkelijk** gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd op de kapstokkaart en heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

FASE 3

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de Schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk via het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).

FASE 4

Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

FASE 5

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

Leerkrachten en ouders uit de oudercommissie en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit PESTPROTOCOL.